

пiктограм, схем, відеоролики, ментальні карти, потрібні як засоби, що збагачують учнів почуттями та думками, вони здатні урізноманітнити і зробити яскравими методичну будову сучасного уроку.

Список використаних джерел:

1. Ващенко Г. Загальні методи навчання. Підручник для педагогів // К., 1997 р. – 112 с.
2. Манько Н.Н. Когнитивная визуализация дидактических объектов в активизации учебной деятельности // Педагогика и психология. – № 2, 2009 р., – 28 с.
3. Петров А.В. Развивающее обучение. Основные вопросы теории и практики // Челябинск, Факел, 1997 р., – 18 с.
4. Intel® Навчання для майбутнього // К., Нора-прінт, 2006 р.

Шемякіна О.П.

*вчитель початкових класів, вчитель-методист,
Криворізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 114*

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Формування компетентності учнів, їх здатності реалізувати знання в реальній життєвій ситуації, – актуальна проблема сучасної школи. Компетентісний підхід допомагає подолати межу між освітою та вимогами життя. Однією з компетенцій є інформаційно-комунікативні технології, тобто компетенції, критичного ставлення до вивчаємого матеріалу, повідомлень, інформації, реклами тощо.

Міжособистісні взаємини молодших школярів, на відміну від дитячого садка, частішають, урізноманітнюються та набувають більшої внутрішньої насиченості. Створюється нова, різноманітна реальність, що залучає дитину до виру комунікативного «вибуху».

Комунікативні навички відіграють значну роль у процесі діяльності будь-якого колективу. Вони є основою ланцюжка соціально-психологічних механізмів поведінки особистості та колективу. Чим вища психологічна культура особистості, тим легше і швидше вона адаптується до соціального середовища. Навчання в

школі – один із процесів формування особистості. Активізація розумових процесів, розвиток творчого мислення школярів початкової та старшої школи різні. На початку навчання відбувається адаптація початківців до навчання в школі. З метою згуртування учнівського колективу, я використовую у своїй діяльності досягнення інтерактивних методик педагогіки та психології. Обов'язково враховую здібності кожного учня класу, а також формальні і неформальні відносини, що склалися в окремих групах (сусіди по парті, сусіди по будинку, діти, що разом відвідували дитячий садок, нові товариські об'єднання).

Інтерактивне навчання – це навчання діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників педагогічного процесу з метою взаєморозуміння, спільного розв'язання навчальних завдань, розвитку особистісних якостей учнів.

У роботі керуюся наступними правилами організації інтерактивного навчання:

1. До роботи мають бути залучені всі учні (згідно здібностей, можливостей).

2. Активна участь у роботі має заохочуватися.

3. Учні повинні самостійно розробляти і виконувати правила роботи в малих групах.

4. Колектив учнів має бути підготовлений до роботи в малих групах.

Інтерактивне навчання передбачає використання активних методів навчання, а саме:

- аналіз конкретних ситуацій;
- вступ у досліджувану проблему;
- визначення завдання;
- групова робота над ситуацією;
- групова дискусія;
- підсумкова бесіда.

Так у 2 класі на уроках читання, вивчаючи твори з теми «Хто я? Який я?», пропонувала учням гру «Біла ворона».

Учасники займають місця у колі спинами до центру. Кожному прикріплюється на спину аркуш паперу (аркуші різних кольорів, по 3 однакового кольору і лише один аркуш – білого). Білий аркуш кріпиться, щоб запобігти зворотнього ефекту.

Учасники повертаються обличчям у коло і починають шукати інших, схожих на себе, причому підглядати не можна. Треба якось домовитися.

Після того, як всі групи сформовані «за кольорами, вчитель підходить і бере за руку «самотнього білого».

Запитання до «самотнього білого»:

- Що ти відчув, коли зрозумів, що ти такий один і тобі нема пари?

- Чи потрапляв ти в подібну ситуацію в житті?

- Чи схожі почуття переживав в тій ситуації?

Запитання до учасників, які знайшли собі схожих:

- Якими були ваші відчуття, коли ви знайшли схожих на себе і сформували групу?

- Як ви знайшли один одного?

- Що ви відчуваєте стосовно самотнього учасника?

- Чи хотіли б ви опинитися на його місці?

- Чому?

Вчитель говорить, що в житті часто доводиться стикатися з такими ситуаціями, і не завжди ми ставимо себе на місце того, ким знехтували, хто залишився наодинці. Треба пам'ятати про це.

Вправа «Збери пазли» пропонується учням на уроках читання української мови, «Я і Україна» та інших. На аркушах паперу записані слова вислову чи прислів'я. Треба розташувати їх у такій послідовності, щоб відновити деформований текст.

Метод «Реклама» пропоную учням на уроці української мови. Тема «Прикметник». Дібрати якомога більше ознак до поданих понять.

Вивчаючи тему «Людина серед людей» на уроках «Я і Україна», пропоную учням вправу, яка вчить правильно сприймати критику:

Гра «Висловлювання думок»

Вчитель: Давайте обговоримо, як ви розумієте поняття «критика».

Критика – обговорення, розгляд чого-небудь із метою оцінювання, виявлення недоліків.

Спробуйте згадати, коли вас критикували із приводу поведінки, навчання, зовнішності. Що ви при цьому відчували?

(Учні говорять про свої відчуття в той момент, передаючи м'яч по колу).

«Мозковий штурм»

Учасникам вправи пропоную назвати можливі наслідки критики:

- поганий настрій
- необхідність захищатися
- агресивність
- нетерплячість
- ворожі стосунки
- образа
- недовіра
- зустрічна критика
- невпевненість
- погіршення стосунків тощо.

Учитель: Як бачите, позитивних результатів за допомогою критики досягти неможливо. Причиною критики може бути нелюбов до людей. злість. хитрість. Але повноцінне спілкування неможливе без любові до людей, до життя. Так що ж робити? Існують певні правила критики. Вчитель роздає аркушу з написаними правилами, а учні ланцюжком зачитують їх.

Пам'ятка «Критика»

1. Простежте за собою, як часто упродовж дня ви критикуєте інших, навіть коли йдеться про необразливу критику.

2. Спостерігайте за тим, як висловлюють критику люди, які вас оточують, та засоби масової інформації. Чи сприймаєте ви сторонню критику?

3. Перш, ніж захочеться кого-небудь покритикувати, запитайте себе, чого ви цим досягнете.

4. Коли ви захочете вибухнути критикою, згадайте три позитивні якості того, кого ви збираєтесь критикувати.

5. Замість критикувати тренуйтеся в мистецтві позитивно дивитися на ситуацію. будьте вдячні за те, що сталося, замість того, щоб жалкувати за тим, чого не сталося.

6. Якщо критикують вас самого, учіться сприймати критику спокійно: дозволяйте їй стікати. як з гусака вода. Замисліться, чому критикан це робить і вибачте йому. Спокійно поміркуйте: у чому він правий.

7. Добре, коли ви будете сприймати критику з такими думками: «Такими є ваша думка й ваша позиція, мої ж – такі ... Давайте поміркуємо над тим, у чому наші точки зору збігаються».

8. Учіться кожне «ні», сказане співрозмовником, перетворювати на «так» не з допомогою угод, а через переконання та позитивні думки.

Вправа «Дракон» теж проводиться на уроці громадянської освіти під час вивчення теми «Людські чесноти» (3 клас).

Учень визначає три проблеми, пов'язані з тим, чого не може зробити.

- Я не можу...
- Я не можу...
- Я не можу...

У коло запрошується один учасник. Він обирає собі друга для підтримки. У коло запрошуються ще три учасника на роль Дракона. Проводиться риска. «Голови» Дракона спочатку розташовуються на відстані 2-3 метри від rischi, потім одночасно «повзуть» до rischi, вимовляючи кожна своє «не можу». Нападають на учасника гри, за яким стоїть Друг. Він усіляко допомагає в боротьбі із Драконом: не дає відступити, вимовляє такі фрази: «Борися із Драконом!», «Ти сміливий!» (називає якості, необхідні для вирішення проблеми).

Список використаних джерел:

1. Волканова В.В. Словник методиста: Методичний посібник // Київ, 2008. – С. 76-77.
2. Лізинський В.М. Практичне виховання в школі // Харків, 2008. – 320 с.
3. Скворчевська О.В. Ігрові методики роботи з учнями 1-4 класів // Харків, 2008. – 208 с.